

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

Zámecké listy

červen 2014

11. ročník, č. 6

pro potřeby klientů Domova pro seniory Pyšely

PRAHA
PRAGUE
PRAGA
PRAG

Domov pro seniory Pyšely

Náměstí T.G. Masaryka č. 1, 251 67 Pyšely
zřizovatel: Hlavní město Praha

Vážení a milí čtenáři,

Název měsíce června má asi nejsložitější historii ze všech ostatních názvů měsíců. Prvně se totiž tento název užíval až pro sedmý měsíc a šestý měsíc se nazýval malý červen. Až v pozdějším období se sedmý měsíc začal nazývat červenec a šestému měsíci tak zůstalo označení červen. Jaký původ má však slovo červen? To není až tak zcela jednoznačné a existuje mnoho různých teorií, ať už se jedná o červenání ovoce, nebo o červy, kteří působí škody na stromech a na ovoci, případně podle červenosti růže šípkové. Nejvíce odborníků se však shoduje na hmyzu červci, který se v minulosti užíval k barvení látek a sbíral se na konci června.

V červnu, okolo 20. Dne nastává slunovrat, to je období, kdy máme nejkratší noci v roce a to okolo 8 hodin. Červen je ve srovnání s ostatními měsíci na pranostiky poměrně chudý. Nejvíce se jich naskytá u svátku Medarda, Víta a Jana Křtitele. K Medardovi se váže; Když na Medarda prší, voda břehy vrší. Medardova kápě, čtyřicet dní kape. Jaké počasí na Medarda bývá, šest neděl trvání mívá. K Vítu se váže; Svatý Vít dává trávě pít. Na svatého Víta ve dne v noci svítá. A pro svátek Jana Křtitele; Na svatého Jana otvírá se létu brána. Od svatého Jana Křtitele běží slunce již k zimě a léto k horku. Na Jána krásně, vozí se seno krásně.

Obecné pranostiky pro červen jsou následující. Když v červnu severní větry vějí, tu se bouřky opozdělí. Netřeba v červnu o déšť prositi, přijde, jak začne kositi. Červen mokrá a studená – bývají žně vždy zkaženy. Červen-li více suchý než mokrá panuje, dobrým vínem naše sudy naplňuje.

Krásný červnový měsíc Vám přeje redakce ZL

Společenská rubrika

V měsíci červnu své narozeniny oslavují:

**paní Eiflerová Olga
paní Jordánová Božena
paní Marešová Helena
paní Novotná Milada
pan Pavlas Luboš
paní Tetivová Zdeňka
paní Zemanová Alice**

Všem oslavencům gratulujeme, přejeme hodně zdraví, štěstí a životní pohodu.

Srdečně zveme oslavence a samozřejmě i všechny ostatní klienty na Kavárnu, kde všechno společně oslavíme.

Dne 10.6. od 13.30 hodin v jídelně v přízemí

Rozloučili jsme se..

paní Emilie Nájemníková

Kulturní a společenské akce na měsíc červen

3.6. od 14.hodin Vystoupení dětí

4.6. Vědomostní kvíz

6.6. Aktivizace s Nad'ou Vereckou
od 10. hod. na I. patře, od 13. hod. na II. patře

10. 6. Sportovní dopoledne s dětmi z MŠ Sluníčko

10.6. Kavárna - párty nejen pro všechny oslavence
od 13.30 hod. v jídelně v přízemí

13.6. Klub filmového diváka - od 9.30 hod. na I. patře,
od 13. hod. na II. patře

16.6. Výplata důchodů

20.6. Aktivizace s Nad'ou Vereckou
od 10. hod. na I. patře, od 13. hod. na II. patře

27.6. Klub filmového diváka - od 9.30 hod. na I. patře,
od 13. hod. na II. patře

*Úsměv nestojí nic a přináší mnoho,
obohacuje toho, kdo přijímá,
aniž by ochuzoval toho, který dává.*

*Trvá jen chvíli,
ale vzpomínka na něj je někdy věčná.*

*Nikdo není tak bohatý,
aby se bez něj obešel.*

*A nikdo není tak chudý,
aby ho nemohl darovat.*

*Je dobře, že si ho není možno koupit,
ani ukrást, ani půjčit,
protože má hodnotu chvíle,
kdy se dává.*

*A kdybys někoho potkal
a on neměl pro Tebe úsměv
i když na něj čekáš,
oblaž ho svým úsměvem Ty,
protože nikdo tak nepotřebuje úsměv,
jako ten, kdo ho nemá pro druhé.*

MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ

První podnět k založení dne, který by oslavoval děti, vznikla v Turecku při založení Národního shromáždění 23. dubna 1920 během Turecké války za nezávislost. Tehdejší ochránce národních práv Mustafa Kemal prohlásil, že důležitou součástí k budování nového státu jsou děti. Proto ustanovil 23. duben jako *Den dětí*, který obyvatelé Turecka slaví dodnes a je státem uznávaným svátkem.

Vyhlášení dne oslavujícího děti, který by se slavil po celém světě, bylo poprvé doporučováno v roce 1925 na Světové konferenci pro blaho dětí. Den dětí však nebyl vyhlášen. Tato konference se konala 1. června 1925. Ve stejný den se v San Franciscu konal festival Dračích lodí, na jejichž oslavu čínský konzul-generál shromáždil mnoho čínských sirotků, aby poukázal na to, že by se společnost měla více zabývat blahem dětí. Tyto dvě významné události, které se staly ve stejný den, určily datum oslav Dne dětí, který byl ale oficiálně vyhlášen později.

V roce 1949 Mezinárodní demokratická federace žen vyhlásila **Den pro ochranu dětí**. Důvodem k vyhlášení bylo masové zabíjení žen a dětí v Lidicích v roce 1942 a také ve francouzském Ouradouru v roce 1944. Datum oslav bylo ustanoveno na 1. červen, který připomíná sirotky v San Franciscu a první konferenci, jež zabývala blahem dětí.

Den pro ochranu dětí se začal slavit rok po jeho vyhlášení a oslavy probíhaly každý rok. Některé státy převzaly datum a postupně se ze *Dne pro ochranu dětí* stal *Den dětí* nebo také jiným názvem Mezinárodní den dětí. Československo, později Česká republika také převzala toto datum, proto se u nás slaví Mezinárodní den dětí na začátku června.

V roce 1952, kdy už se slavil Den pro ochranu dětí, usilovala Mezinárodní unie pro péči o dítě o vyhlášení dne, který by oslavoval výhradně děti. Na toto OSN zareagovala a v roce 1954 vyhlásila **Světový den dětí**. Cílem vyhlášení bylo, aby každý stát jednou v roce upřel pozornost na nejmladší obyvatele. Účelem vyhlášení byla také podpora dětí, poskytnutí dobrých podmínek pro jejich zdravý vývoj a přístupu ke vzdělání. Valným shromážděním OSN bylo všem státům doporučeno, aby oslavovaly děti ve stejný den. Datem oslav byl zvolen 20. listopad, a to proto, že v tento den v roce 1959 Valné shromáždění OSN přijalo Deklaraci o právech dítěte a ve stejný den v roce 1989 přijalo Úmluvu o právech dítěte.

Některé státy si i přesto ponechaly datum oslav na začátku června, jiné státy datum oslav přesunuly na listopad podle doporučení OSN a některé státy si ponechaly červnové datum a přijaly také oslavy dětí v listopadu.

ZPÍVALA BYCH, NEUMÍM..

Zpívala bych neumím,
plakat sa mně nechce,
šla bych domů, bójim sa
potkala bych ševce.

Já ševcovu nebudu
uchovaj mňa Bože
já mám slabé zubečky
napravovat kože.

Zpívala bych zpívala,
ale nemám noty,
ševci mně jich sebrali
ušili z nich boty ....

LIDICE

Vyhlazení Lidic byla násilná historická událost, při níž došlo k vyhlazení značné části obyvatel české vsi Lidice německými nacistickými okupanty. Po úspěšném atentátu československých parašutistů na Reinharda Heydricha v roce 1942 byla obec Lidice ve Středních Čechách v důsledku heydrichiády vypálena a dokonale srovnána se zemí a veškeré místní obyvatelstvo vyvražďeno nebo odsunuto do koncentračních táborů. Po atentátu na zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha dne 27. května 1942 se ještě vystupňoval teror nacistických okupantů proti českému národu. I přes popravu stovek lidí a rozsáhlé razie se nedařilo pachatele atentátu dopadnout. Když 4. června 1942 Heydrich na následky zranění zemřel, rozhodli se nacisté v Čechách a na Moravě k dosud neslýchané zastrašovací akci; významný podíl na plánu vyhlazení Lidic měl ambiciózní státní tajemník úřadu říšského protektora SS-Obergruppenführer Karl Hermann Frank.

Nicotnou souhrou okolností byly za oběť vybrány právě Lidice: 3. června se dostal Jaroslavu Pálovi, majiteli továrny na baterie ve Slaném, do rukou podezřelý milostný dopis adresovaný jedné ze zaměstnankyň továrny, jisté Anně Marusczákové z Holous u Brandýska. V něm stálo: „Drahá Aničko! Promiň, že ti píši tak pozdě... Co jsem chtěl udělat, tak jsem udělal. Onoho osudného dne jsem spal někde na Čabárně. Jsem zdravý. Na shledanou tento týden a pak se už neuvídíme. Milan.“ Pála, ať už v domnění, že pisatel dopisu může být zapleten do atentátu, či v obavách, že může jít o provokaci, uvědomil četnictvo a to dopis postoupilo gestapu. Marusczáková, která skutečné jméno svého milence neznala, při výslechu mimo jiné zmínila, že dotyčný ji poprosil, aby v Lidicích rodině Horákových vyřídila pozdrav od jejich syna. Následovala razie v Lidicích a zatčení rodin Horáků a Stříbrných, o jejichž synech bylo známo, že slouží v československém vojsku v Anglii. Domovní prohlídky ani výslechy však neodhalily nic podezřelého. Následujícího dne byl jako přítel Marusczákové identifikován Václav Říha, dělník z Vrapic u Kladna. Ten chtěl vztah s Marusczákovou ukončit, protože byl ženatý a obával se, že jeho nevěra s dívkou z nedaleké vsi vyjde najevo; poslal jí proto s pomocí spolupracovníků onen dopis, který měl vyvolat romantický dojem, že je zapojen do odbojové činnosti a že se odešel skrýt do křivoklátských lesů. Kladenskému gestapu bylo záhy jasné, že Říha, Marusczáková ani Horákově nemají s atentátem na Heydricha nic společného; v Lidicích nebyl objeven žádný arzenál, vysílačky ani skrývané osoby a s tímto výsledkem bylo také podáno hlášení do Prahy.

V Praze se mezitím Karl Hermann Frank v naději, že tím posílí své postavení a napomůže svému jmenování příštím říšským protektorem, rozhodl využít Lidic jako ukázky svého „rázného postupu“. Frank 9. června osobně předložil při Heydrichově pohřbu v Berlíně svůj záměr Hitlerovi a obratem k němu obdržel souhlas. Lidice měly být vypáleny a srovnány se zemí, dospělí muži zastřeleni, ženy uvězněny v koncentračních táborech a děti dány na „náležité vychování“.

Dne 16. června 1942 bylo na střelnici v Praze-Kobylisích popraveno dalších 26 lidických obyvatel: sedm žen a osm mužů z rodin Horáků a Stříbrných, uvězněných již dříve, dále devět dospělých mužů, kteří byli osudné noci mimo Lidice (sedm v práci, jeden v nemocnici a jeden se několik dní skrýval v lesích) a dva chlapci, u kterých bylo při evidenci dětí dodatečně zjištěno, že již překročili 15 let věku.

Na Kladně byly lidické děti po tři dny zkoumány, nakolik jsou z „rasového hlediska“ vhodné k „převýchově“. Tři byly vybrány hned na Kladně, dalších sedm dětí mladších jednoho roku bylo předáno německému sirotčinci v Praze-Krči, ostatních 88 bylo převezeno do Lodže (polsky Łódź, německy Lodsch, v listopadu 1940 Němci město přejmenovali naLitzmannstadt), kde z nich bylo k poněmčení určeno dalších 7. Zbývajících 81 dětí bylo 2. července 1942 převezeno do nedalekého vyhlazovacího tábora Chełmno (německy Kulmhof) a tam, pravděpodobně ještě téhož dne, usmrceno výfukovými plyny ve speciálním vyhlazovacím automobilu. Dodatečně bylo na smrt do Chełmna posláno ještě jedno ze tří dětí vybraných k poněmčení hned na začátku. Po válce se přeživší děti s vynaložením velkého úsilí podařilo v německých rodinách a ústavech vypátrat a navrátit jejich příbuzným, bylo jich však pouze 17.

Sto osmdesát čtyři lidické ženy, které byly 12. června 1942 odtrženy od svých dětí, byly (vyjma několika těhotných, ponechaných dočasně v Praze) převezeny do koncentračního tábora Ravensbrück. Dvanáct dalších bylo do Ravensbrücku posláno dodatečně v následujících měsících. Třiapadesát lidických žen v koncentračních táborech a na pochodech smrti zahynulo.

Celkem přišlo o život 340 lidických obyvatel (192 mužů, 60 žen a 88 dětí).

